

Vastaajan nimi _____ Henkilötunnus _____

Sosiaalitieteet, valtiotieteiden kandidaatti ja valtiotieteiden maisteri

Osio 1: Oikein/väärin -väittämät (20 pistettä)

Alla esitetään pääsykoekurssin materiaaleihin perustuvia väittämiä. Lue väittämät huolellisesti läpi ja mieti, onko väittäjä materiaalien mukaan oikein vai väärin. Valitse sitten mielestäsi sopiva vastausvaihtoehto merkitsemällä rasti oikeaan sarakkeeseen. Saat oikeasta vastauksesta 1 pisteen. Väärästä vastauksesta saat -1 pistettä. Kokonaan vastaamatta jätetystä kysymyksestä saat 0 pistettä.

		OIKEIN	VÄÄRIN
1	Perinteisesti tutkimuksessa itseapukirjallisuutta lukevat on nähty passiivisina ja heidän on nähty omaksuvan yksipuolisesti kirjojen välittämiä kulttuurisia malleja. (OIKEIN)	X	
2	Salosen ja Pessin mukaan itseapukirjallisuutta käytetään monipuolisiin tarkoituksiin ja myös kriittisesti. (OIKEIN)	X	
3	Potilailta digitaalisen oireraportoinnin sovelluksen avulla kerättävä data on tärkeää mm. julkisen terveydenhuollon toimijoille. (OIKEIN)	X	
4	Digitaalinen oireraportoinnin työkalu voi kaksinkertaistaa työntekijöiden työmäärän. (OIKEIN)	X	
5	Digitaalisessa itsepalvelussa tarvitaan resursseja ja taitoja, joita hyväosaisilla on muita todennäköisemmin. (OIKEIN)	X	
6	Korkea ikä ja matala koulutus estävät digitaalisen itsepalvelun. (VÄÄRIN)		X
7	Epävirallinen digituki julkispalveluissa asiointin yhteydessä voi altistaa kansalaisen riippuvuudelle ja hyväksikäytölle. (OIKEIN)	X	
8	Digitaaliset itsepalvelujärjestelmät voivat heikentää heikossa asemassa olevien kansalaisten tilannetta entisestään. (OIKEIN)	X	
9	Monikulttuurisuuden tutkimus on haastavaa, koska sitä ei ole tutkittu tarpeeksi. (VÄÄRIN)		X
10	Tekojen rangaistavaksi määrittäminen liittyy yhteiskunnallisiin valtasuhteisiin. (OIKEIN)	X	
11	Nuorten rikosoikeudelliset kysymykset ja lastensuojelulliset kysymykset olivat 1900-luvun alkupuolella kietoutuneet toisiinsa, sillä niitä hallinnoivia järjestelmiä ei ollut lainsäädännöllä eroteltu toisistaan. (OIKEIN)	X	
12	Leimaantumisteorian mukaan ajateltuna ilmiöiden laaja kriminalisointi ehkäisee rikollisuutta. (VÄÄRIN)		X
13	Paineteorian mukaisesti ajateltuna rikollisuutta voidaan ehkäistä välttämällä ilmiöiden laajaa kriminalisointia. (VÄÄRIN)		X

Vastaajan nimi _____ Henkilötunnus _____

		OIKEIN	VÄÄRIN
14	Paineteorian mukaan ajateltuna rikollisuutta voidaan ehkäistä muun muassa tasaisemmalla omaisuuden jakamisella. (OIKEIN)	X	
15	Nuoret tekevät suhteellisesti muita ikäryhmiä vähemmän rikoksia. (VÄÄRIN)		X
16	Sosiologi Daniel Nehringin mukaan populaaripsykologian ylijärjisyys tarkoittaa sitä, että mielenterveyteen ja hyvinvointiin liittyvä ajattelu länsimaalaistuu globaalisti. (VÄÄRIN)		X
17	Psykologisaation käsitteen avulla voidaan käsitteellistää (populaari)psykologisten ajattelutapojen kasvavaa merkitystä arkiajattelussa. (OIKEIN)	X	
18	Terapeuttista kulttuuria analysoivat tutkimukset lähestyvät itseapukirjallisuutta usein modernin hallinnan keinona ja arvostelevat kirjoja siitä, että ne vähättelevät poliittista toimijuutta ja paisuttelevat yhteiskunnallisia rakenteiden roolia ja niihin liittyviä ongelmia. (VÄÄRIN)		X
19	Dehospitalisaation etenemisen myötä mielenterveystyö fokuoitoon yhä vahvemmin vakavista mielenterveysongelmista kärsivien hoitoon. (VÄÄRIN)		X
20	Yhteiskunnalliset megatrendit eroavat muista trendeistä siten, että ne ovat rakenteellisia muutoksia ja pysyväisluontoisia. (OIKEIN)	X	

Vastaajan nimi _____ Henkilötunnus _____

Osio 2: Valitse kaikki oikeat vaihtoehdot (20 pistettä)

Alla esitetään pääsykoekurssin materiaaleihin perustuvia väittämiä ja kysymyksiä ja niiden perässä vastausvaihtoehtoja. Valitse rastittamalla kaikki oikeat vaihtoehdot. Huomioi, että kaikissa kysymyksissä ei välttämättä ole oikeaa vaihtoehtoa. Oikeasta valinnasta saat yhden pisteen ja väärästä valinnasta (tai väärästä tyhjäksi jätetystä kentästä) menetät yhden pisteen.

1. Miten monikulttuurisuus määrittyi "kohteliaan vieraan" puhetavassa?	
a. Maahanmuutto rinnastui kyläilyyn ja suomalaisten kuuluu olla kohteliaita isäntiä maahanmuuttajia kohtaan.	
b. Maahanmuuttajien kuuluu olla kohteliaita toisia maahanmuuttajia kohtaan Suomessa.	
c. Maahanmuuttajat ovat yleensä kohteliaita muita kohtaan.	
d. Maahanmuutto rinnastui kyläilyyn ja maahanmuuttajat vieraisiin, joiden tulee osoittaa kunnioitusta suomalaisia kohtaan (OIKEIN)	X

2. Miten puhetapojen tutkijat selittävät sitä, että sama ihminen voi ilmaista ristiriitaisia näkemyksiä monikulttuurisuudesta?	
a. Monikulttuurisuus on niin monitulkintainen termi, että samakin ihminen määrittelee sen monin eri tavoin.	
b. Monikulttuurisuus herättää yksilössä ristiriitaisia tunteita.	
c. Kyseessä on normaali vuorovaikutuksen ilmiö.	X
d. Monikulttuurisuus on niin vaikea asia, että ihmiset ovat helposti siitä montaa eri mieltä.	

3. Valitse paikkansapitävä väite/väitteet liittyen megatrendeihin.	
a. Yhteiskunnalliset megatrendit ovat hitaita ja täysin hallitsemattomia.	
b. Yhteiskunnalliset megatrendit ovat nopeita ja hallitsemattomia.	
c. Yhteiskunnalliset megatrendit ovat hitaita ja ihmisillä on vaikutusvaltaa niihin. (OIKEIN)	X
d. Yhteiskunnalliset ovat nopeita ja ihmisillä on vaikutusvaltaa niihin.	

4. KYSYMYS PUUTTUI: KAIKILLE KOKELAILLE HYVITETTY 1 PISTE.

5. Mikä tai mitkä seuraavista ovat ystävyysuhteiden ominaisuuksia Laakasuo ym. artikkelin mukaan?	
a. Vastavuoroisuus on sukulaisuussuhteissa tärkeämpää kuin ystävydessä	
b. Ystävyysuhteet voivat olla minuutemme jatketta.	X
c. Ystävyysuhteet ovat vain hyötysuhteita.	
d. Kun ihminen muuttaa paikkakunnalta toiselle, hän pyrkii säilyttämään ihmissuhteiden rakenteen, vaikka henkilöt vaihtuvat.	X

6. Molemmissa ystävyttä käsittelevissä pääsykoekurssin materiaaleissa (Laakasuo ym., & Völker ym.) kuvataan ystävyysuhteiden kehitystä aikuisiän aikana. Mikä tai mitkä alla olevista vaihtoehdoista vastaavat kuvattuja kehityskulkuja?	
a. Ystävyysuhteiden mallit pysyvät muuttumattomina koko elämänkaaren ajan, sosiaalisista rooleista tai elämäntapahtumista riippumatta.	
b. Elämän tapahtumat eivät vaikuta ystävyysverkostojen kokoon tai koostumukseen.	
c. Ystävyysverkostot laajenevat jatkuvasti iän myötä, riippumatta elämänvaiheista tai sosiaalisista rooleista.	
d. Ystävien määrä vähenee parisuhteen solmimisen yhteydessä.	X

7. Ystävyttä käsittelevissä pääsykoemateriaaleissa esitellään Company they keep – tutkimusta. Kuinka persoonallisuuden piirteitä mitattiin tutkimuksessa?	
a. Persoonallisuuspiirteitä ei mitattu suoraan, vaan ne päätettiin vastaajien harrastusten perusteella	
b. Kutakin persoonallisuuspiirteen pääulottuvuutta mitattiin usealla kysymyksellä, joista muodostettiin yksi muuttuja.	X
c. Vastaajia pyydettiin arvioimaan itseään kunkin persoonallisuuspiirteen osalta erikseen.	
d. Kutakin persoonallisuuspiirteen pääulottuvuutta mitattiin yhdellä aineiston kysymyksellä.	

8. Mikä tai mitkä seuraavista vastaavat Laakasuo ym. artikkelin ystävyden määritelmää?	
a. Ystävyttä ei voida määritellä, koska sitä ei oikeasti esiinny luonnossa tai yhteiskunnissa.	
b. Ystävyys on pitkäkestoinen, läheinen side, joka ei suoraan liity pariutumiseen.	X
c. Ystävyys on suhde, jonka tarkoituksena on vastavuoroisesti auttaa toista osapuolta lisääntymään.	
d. Ystävyttä on tutkittu enemmän apinoilla kuin ihmisyyhteisöissä ja siksi sille ei ole ihmisten kohdalla hyvää määritelmää.	

Vastaajan nimi _____ Henkilötunnus _____

9. Pääsykoekurssin materiaaleissa esitellään persoonallisuuspiirteiden viisi pääulottuvuutta (niin sanottu "big-5"). Mikä seuraavista EI lukeudu näihin pääulottuvuuksiin?	
a. Neuroottisuus	
b. Avoimuus kokemuksille	
c. Itsensä toteuttaminen	X
d. Ulospäin suuntautuneisuus	

Vastaajan nimi _____ Henkilötunnus _____

Seuraavat kysymykset liittyvät teoksessa Suomalainen auttaminen -teoksessa julkaistuun lukuun Vanhemmat ja lapset. Vastaa kysymyksiin valitsemalla vaihtoehdoista ne, jotka ovat luvussa esitettyjen tietojen perusteella oikein.

10. Kuinka hyvinvointivaltion laajuuden kerrotaan olevan yhteydessä perhesukupolvien väliseen auttamiseen?	
a. Mitä kattavampi hyvinvointivaltio on kyseessä, sitä enemmän yksittäinen perheenjäsen antaa keskimäärin apua (VÄÄRIN)	
b. Mitä kattavampi hyvinvointivaltio on kyseessä, sitä yleisempää on vanhempien ja lasten välinen auttaminen (OIKEIN)	X
c. Mitä kattavampi hyvinvointivaltio on kyseessä, sitä harvemmin perhesukupolvien välistä apua esiintyy (VÄÄRIN)	

11. Luvussa käsitellään suomalaisella Sukupolvien ketju -aineistolla tehtyä tutkimusta, jossa tutkittiin niin kutsuttua välisukupolvea. Kuinka suuri osuus kyseisen tutkimuksen vastaajista lukeutui välisukupolveen eli heihin, joilla oli sekä elossa oleva vanhempi että oma aikuinen lapsi? Valitse vaihtoehdoista lähimpänä oikeaa vastausta oleva.	
a. Viidennes vastaajista (OIKEIN; 17%)	X
b. Neljännes vastaajista (VÄÄRIN)	
c. Kymmenes vastaajista (VÄÄRIN)	

12. Kuinka omien iäkkäiden vanhempien ja aikuisten lasten auttamiseen kuvaillaan laadullisen haastattelututkimuksen perusteella suhtauduttavan?	
a. Iäkkäitä vanhempia ja lapsia pyritään auttamaan niin paljon kuin mahdollista (VÄÄRIN)	
b. Sekä iäkkäitä vanhempia että aikuisia lapsia autetaan ennen kaikkea heidän tarpeidensa mukaisesti (VÄÄRIN)	
c. Iäkkäitä vanhempia autetaan ennen kaikkea heidän tarpeidensa kannustamana ja omia aikuisia lapsia pyritään auttamaan mahdollisimman paljon (OIKEIN)	X

13. Millaisia yhteiskunnallisia seurauksia perhesukupolvien välisellä auttamisella voi luvun mukaan olla?	
a. Vanhempien lapsilleen antama tuki tyypillisesti tasaa hyvinvointieroja nuoremman sukupolven jäsenten välillä (VÄÄRIN)	
b. Vanhempien lapsilleen antamalla tuella on taipumus lisätä epätasa-arvoa nuoremman sukupolven jäsenten välillä (OIKEIN)	X
c. Vanhempien lapsilleen antama tuki usein tukee nuoremman sukupolven jäsenten tasavertaisuutta heidän perhetaustastaan riippumatta (VÄÄRIN)	

Seuraavat kysymykset liittyvät ”Kuinka merkittäviä elämäntapahtumat ovat toimeentulotuelle siirtymiseen lapsiperheissä?” -artikkeliin. Artikkelissa tutkijat Aapo Hiilamo, Markus Keski-Säntti, Lauri Mäkinen ja Tiina Ristikari analysoivat laajaa tilastollista aineistoa, joka pitää sisällään kaikki perheet, jotka ovat vuonna 1997 saaneet lapsen. Vastaa kysymyksiin valitsemalla vaihtoehdoista ne, jotka ovat artikkelissa esitettyjen tietojen perusteella oikein.

14. Mi(t)kä seuraavista väitteistä pitävät artikkelin Kuvion 1 valossa paikkansa?	
a. Merkittävin tekijä vakioidussa tilastomallissa, joka ennustaa toimentulotuelle siirtymistä ainakin kerran, on isän psykiatrinen sairastuminen ja toiseksi merkittävin on vanhempien asumusero ja kolmanneksi tärkein on äidin psykiatrinen sairastuminen.	
b. Vähiten merkittävät tekijät vakioimattomassa mallissa ovat vanhempien somaattiset sairaudet ja vakioidussa mallissa tärkein tekijä on vanhempien asumusero ja toiseksi merkittävin tekijä vakioidussa mallissa ovat vanhempien psykiatriset sairastumiset. (OIKEIN)	X
c. Merkittävin tekijä vähintään 6 kk:n toimeentulotuelle siirtymisessä on isän psykiatrinen sairastuminen ja toiseksi merkittävin tekijä on äidin psykiatrinen sairastuminen.	
d. Vakioidussa mallissa isän työttömyyden merkitys on paljon suurempi kuin vakioimattomassa mallissa	
e. 95%:n luottamusväliit ovat selvästi isommat osiossa, joka kuvaa vähintään 6kk ajanjaksoa. (OIKEIN)	X

15. KYSYMYKSEN ARVIOINTI: B-väite on merkitykseltään tulkittavissa kahdella tavalla. Koemateriaalina käytetyssä artikkelissa käytettiin sekä väestöosuus- että väestöyysosuustermejä, mutta kuviossa, jonka perusteella 15. kysymykseen piti vastata, käytettiin väestöyysosuus-termiä. Kysymyksessä taas käytettiin väestöosuus-termiä. Termit ovat synonyymeja, mutta kokelailla ei voi olettaa olevan tätä tietoa. Näin on mahdollista, että osa kokelaista arvioi väitteen epätodeksi johtuen poikkeavasta termistä. Tästä syystä b-kohdasta on annettu kaikille kokelaille 1 piste, oli väite sitten arvioitu todeksi tai epätodeksi.

15. Mikä tai mitkä seuraavista väitteistä pitävät paikkansa Kuvion 2 valossa?	
a. Vakioitu ja vakioimaton malli eroavat toisistaan eniten vanhempien työttömyyden suhteen ja ovat samankaltaisempia sairastumisten suhteen. (OIKEIN)	X
b. Vakioimattomassa mallissa elämäntapahtumien väestöosuudet ovat aina suuremmat. (OIKEIN)	X
c. Vakioidussa mallissa suurempi väestöosuus on joutunut toimeentulotuelle vähintään kerran äidin työttömyyden takia isän työttömyyteen verrattuna ja pienempi väestöosuus on joutunut toimeentulotuelle vähintään kuudeksi kuukaudeksi isän työttömyyden takia kuin äidin työttömyyden takia.	

16. Kun verrataan tuloksia Kuviossa 3 Kuvioon 1 voidaan päätellä että	
a. Yhden vanhemman perheessä riski joutua toimeentulotuelle vähintään kerran työttömyyden takia on huomattavasti suurempi kuin kahden vanhemman perheessä, kun verrataan vakioituja malleja.	
b. Kahden ja yhden vanhemman perheissä ei ole eroja työttömyyteen liittyvien seurausten johdosta, kun katsotaan toimeentulotuelle siirtymisen tapahtuman kertailmenemisen todennäköisyyttä vakioiduissa malleissa.	
c. Toimeentulotuelle siirtymistä ennustaa suunnilleen samalla tasolla (vakioidussa mallissa) vanhemman psykiatrinen sairastuminen, olipa kyse sitten yhden tai kahden vanhemman perheestä. (OIKEIN)	X
d. Kuvaa 1 ja Kuvaa 3 ei voi vertailla keskenään, sillä niissä ei ole samoja tietoja.	

17. Vastaa seuraaviin kysymyksiin artikkelin perusteella. Valitse alla olevista oikeat väitteet.	
a. Tutkijoiden aineistossa havaintoyksikkönä toimivat vuonna 1997 syntyneet vauvat.	
b. Noin kolmannesta perheistä kohtasi joku elämäntapahtuma vähintään kerran seurantajakson aikana, mikä pakotti heidät toimeentulotuen piiriin. (OIKEIN)	X
c. Tutkimuksen valossa näyttää siltä, että toimeentulotuelle siirrytään pääasiassa vain yhdestä syystä; vanhempien eron takia.	
d. Tutkijat väittävät, että työttömyys ei ole kovin yleistä väestötasolla, koska vain kolmannes ihmisistä joutuu seurantajaksolla työttömäksi.	
e. Tutkijat väittävät, ettei heidän tutkimuksessaan ole mitään rajoittavia tekijöitä.	
f. Tutkijat eivät tarkastelleet lapsettomia perheitä, koska kaikki hyvinvointiin liittyvät ongelmat keskittyvät vain lapsiperheisiin.	
g. Tutkijat eivät käyttäneet tutkimuksessaan mitään taustamuuttujia (esim. etninen tausta tai asuinpaikkakunta).	